

poprzedni nr K: 175

V, 2004

korby inf +

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
Krajowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Gen. Szwedzkiego 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: f.zawacka@poczta.onet.pl, www.zawacka.pl
NIP 556 10 25 197; REGON 14 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ko 82 7090 1506 0000 0000 5002 0244

Barbara Balcerowicz

87-100 Toruń

Jonin
AK WSK

Buszewicz Irena
z d. Rosikon
ps. "Rita"

KAK 19281

K: 175/175 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Buśzewicz, Irene.....

T: 42-175/175 30m......

Tonini A. K. W. S. Z......

I./1. Relacja *k. 8 s. 1-10*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 1 s. 1-2*

II. Materiały uzupełniające relację *k. 1 s. 1*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora *k. 18 s. 1-19*

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne .. —

IV. Korespondencja 2

1) *Fundacja - St. Babski Podziemiej* *k. 1 s. 1*

2) *Wazimierz Buśzewicz* *k. 2 s. 1-2*

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 9*

VI. Fotografie *dział ikonografii*

1/1. Relacja - Buszewicz Irene

1. Życiorys własny, rękp. brak daty,
kserokop. k. 1 s. 1-2
2. Smf. o działalności J. Buszewicz
autorstwa E. Zawachiej, rękp. z 23.04.1986,
oryg. k. 2 s. 3-4
3. Biogram - relacja autorstwa E. Za-
wachiej, rękp. oryg. k. 1 s. 5
4. Odpis wjw wiarygodny przez
Barbarę Balcerowicz (córka) 19.02.1994,
mpis oryg. 1939 1945 k. 1 s. 6
5. Uzupełnienia do relacji autorstwa
córki Barbary Balcerowicz z 23.05.1997,
rękp. oryg. k. 2 s. 7-9
6. Biogram - relacja autorstwa Jadwigi
Jarszowski, mpis oryg. k. 1 s. 10

Lycerony.

Urodziłam się dnia 11/12. 1903 r. w Sosnowcu
z ojca Edwarda, matki Marii z d. Tomiś.
Od r. 1912 do 1920 uczęszczałam do Suw-
klow. Gimnazjum Leickiego P. M. L. w Sosnowcu
Po ukończeniu kl. V. uczęszczałam na
kursy handlowe prof. Wycza w Krakowie,
kierując je w r. 1921 z wynikiem s. dobrym.
Po 2 letniej praktyce w Polskim Banku
Przemysłowym w Sosnowcu pracowałam w
Tow. Przem. Handl. „Pact” - Transawa odlok.
Sosnowiec jako księgowa. W r. 1925. wystąpiłam
do emigracji. W 1939 r. pracowałam w Lis. Korol
Zakuskiej i w Fabryce Sukna w Bielecku
odlok. Toruń - pracowałam jako księgowa
Pau do wojny. W 1940 r. wystąpiłam
z Torunia do emigracji. W 1940 r.
Pracowałam potem w fabryce Siemickiej w
Toruniu - następnie w Lis. Budlich jako
robotnica. Zadanej grupy niemieckiej nie
przyjął. Wystąpiłam do emigracji, nie wy-
rabiając nowych.

Po wyzwoleniu od r. 1945 pracowałam
w Spółdzielni w Rostkowie Wojew. Łódzkiego
z T. P. L. następnie w Spółdzielni

2
w skrajach: Górkowianin nr. 14. i Lema
in. Koperskiego.

Bursiewicz Lema

4/20

- I / 1. Bronowicz Irene z d. Rosikhai, wiersze obywateli Bronowicza
- 2. Sosnowice, 11 X 1903
- 3. Maria z d. Tarnicki, i Edward
- 4. rodzice - adwokat i urzędnik, potem zarobek z wydziału prezesa
- 5. średnie, Krynów
- 6. 87-100 Tarni, Województwo Polskie 29 m. 63
- II 1. Krynów do 1925 r. w Sosnowcu; potem wyjechała należała do Komitetu zajmującego się kasą cegieł Tarni 1938/39.
- 2. Krynów powiatowski 1938
- III 1. Sprzedaż nieruchomości (mieszkanie w Krynowie 1939 r., poprzez Litwę Włochów, udział w bitwie pod Monte Casino, powrót do Polski 1946); pomoc Matki mińskiej w Starachowicach i w rodzinie w Krynowie w Rosji; dnie w Warszawie 1927, 1934, 1935
- 2. Tarni; p. Bronowicz zmarła przed wojną p. Berlinie (a przedtem w Warszawie, robie p. Berlinie mieszkała w Warszawie) w tym wiadomości radiowe) z propozycją wyjechać do Krynowa (Pawlikowska, że byłby ktoś przychodził z kartami (jakiś obywateli chcieli)). Byli mężem, państwem dwóch, wreszcie

Krynów 2 przy
Krynów 2 przy
Krynów 2 przy

p. Berliniska. przydrożnica stali. Łącznie
byłi ^{możli} kontaktami były mniej więcej 5 razy - ktoś
coś przynosił, ktoś inny odbierał. Były to matki
kavtki, którzy do teraz nie znają.

[Przy ujawnianiu możliwości, że mam ps. „Rite”]
p. ~~Przebieg~~ w miejscu na forum, do którego
wpadła z młodzieżą ma sukcesywnie w B. wpr-
odriła kociat przez kilka dni.]

✓ Znam p. ~~Przebieg~~ przez p. ^{Berliniska} ~~Przebieg~~.
Czas pracy wiosna 1943 do końca
moja funkcja polegała na obsłudze „pracy
podziemnej”; [P. Berliniska podlegała, że
była kierowniczką K. D. Pomorski]

5. Za język polski + Gestapo 1944 - tydzień

IV. Po wojnie żyła z dziećmi z pomocą ro-
dziny, potem powrócił mąż. W Rodzinie
Wojennej (w Przemysku miasto) = opieka społ.
prowadzitaną społeczeństwa na zmiany pracy
biuro - zapomniał 1945-1946.

Peter w szkole społeczeństwa dożywania:

V Ewentualnie fotokopie z ujawnianiem,
Arbeitsbuch, dowód osobisty z 94.

Bmszewicz Irene ps Rite (1903-1979)

urodz 11 X w Somalen, córka młodziutka Edwarda Rosikonie i Marii z d. Jankowicz, wykształcenie średnie, z zawodu krawcowa, mistrzka krawieży w Czerwonej, Łódź, Warszawa a od 1936 r. w Poznaniu przy ul. Jeżewskiej 22. Zamężna za krawcem Józefem Bmszewiczem, wychowywała troje dzieci ^{urodzona 1927} 1934, 1938; pracowała społecznie w opiece młodych.

W okresie okupacji porzuciła pracę z dziećmi. Wp2 z mobilizowana w 1938 roku uczestniczyła w wojnie obronnej 1939; potem przez Litwę i Wschód dotarła do Polki Sił Zbrojnych na Zachodzie, uczestniczyła w Powstaniu o miasto Cassino, powróciła do Polski w 1946 roku, zmarła w 1964 roku.

B. utrzymywała się za sprzedawanie rzeczy oraz z pomocy swojej rodziny u Stawachowca i rodziny Kuzia w Warszawie. Zimowała do pracy jako robotnica w 1949 r. Wyprzedzona ze swojej krawiectwa na ul. Świebodzkiej 4 (IV piętro, podwórko)

B. znała sprzed wojny Halimę Kozłowską, późniejszą reformistkę, Wajntalę Sturk, kobietki Orlingę Tomarską PK. W pierwszym okresie okupacji studiowała radion z mg radia BBC w wspólnym przystanku Lechów przy ul. Jeżewskiej. Zaproszona przez „Indymit” w 1943 roku do PK pełniąca funkcję skrytarki powstowej dla wywiadu K.O., potem łączniczki WSK K.O. Tomarska do 1945 r. W 1944 w została aresztowana za wypracowanie przytułku polskiego, ale zwolniona ze względu na małe dzieci.

Po wojnie do powrotu męża utrzymywała się z pomocy rodziny. Pracowała społecznie w opiece społecznej w Zarządzie miasta. Zmarła 29 X 79

Zrodziła 4 dzieci: E. Zawacki, relacja w liście B. z 29 X 1976 - po rozmówce w relacjach H. Kozłowskiej - Piłkiewicz i W. Dąbrowskiej informację córki Barbary Balesowiczowej (E. Zawacki) stalinmanki; Albertowa, młodziutki David Osobirski, fotografka (Hilary (Alonzo) z 1945 r., (Vorläufiger Anwalt)

Buszewicz Irena ps. " Rita "

Urodz. 11.X. ^{1903 v} w Sosnowcu, córka urzędnika Edwarda Rosikononia i Marii zd. Trzmiel, wykształcenie średnie, z zawodu księgowa, mieszkała kolejno w Częstochowie, Łodzi, Warszawie a od 1936r. w Toruniu przy ul. Jęczmiennej 22

Zamężna za kupca Kazimierza Buszewicza, wychowywała troje dzieci urodzone w 1927, 1934, 1938, pracowała społecznie w opiece szkolnej

W okresie okupacji pozostała sama z dziećmi. Mąż zmobilizowany w 1938 roku uczestniczył w wojnie obronnej 1939, potem przez Litwę i Wschód dotarł do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, uczestniczył w Bitwie o Monte Casino, powrócił do Polski w 1946 roku, zmarł w 1964 roku.

Buszewicz utrzymywała się ze sprzedaży rzeczy oraz z pomocy swojej rodziny w Starachowicach i rodziny męża w Kościanie. Zmuszona do pracy jako robotnica w 1944r. Wyszła ze swego mieszkania na ul. Sukienniczą 4 (IV piętro, podwórze)

✓ Buszewicz знаła sprzed wojny Halinę Krzeszowską, późniejszą referentkę Ludmiłę-Zofię Wojskowej Służby ~~Kobiet~~ Kobiet Okręgu Pomorskiego A.K. W pierwszych latach okupacji słuchała razem z nią ✓ radia BBC u wspólnej przyjaciółki Leokadii Hrymaczkowej. 4. przysiężona przez "Ludmiłę" w 1943 roku do A.K., pełniła funkcję skrzynki pocztowej dla wywiadu K.O., potem łączniczka WSK K.O. Pomorze do 1945r. W 1944r. została aresztowana za używanie języka polskiego, ale zwolniona ze względu na małe dzieci.

Po wojnie do powrotu męża utrzymywała się z pomocy rodziny. Pracowała społecznie w opiece społecznej w Zarządzie miasta. Zmarła 24.IV.79r.

Źródła: w zbiorach E. Zawackiej pozycja 175 - relacja własna B. z 29.IV. 1976, wzmianki w relacjach H. Krzeszowskiej-Pietkiewicz i W. Ostaszewskiej, informacja córki Barbary Balcerowiczowej

dokumenty: Arbeitsbuch, niemiecki dowód osobisty, fotografie i wykaz (słowo ros.) z 1945r. (Vorlanfiger Ausweis)

Uwaga: u Buszewiczowej "kocioł" U.B. w V ? 1945r.

Za zgodność:

ARCHIWUM
"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"
ul. Piłsudskiego 49, tel. 271-86
87-100 TORUN

* Leokadia HRYNIECZKO
19.07.94 Barbara Balcerowicz

23. 05. 1997r.

7

uzupełnienia córki p. B. Balcerowicz; awenturama były w październiku 1945r. (kwaśno-różowienie z noszeniem pny ul. Haskrankiej).

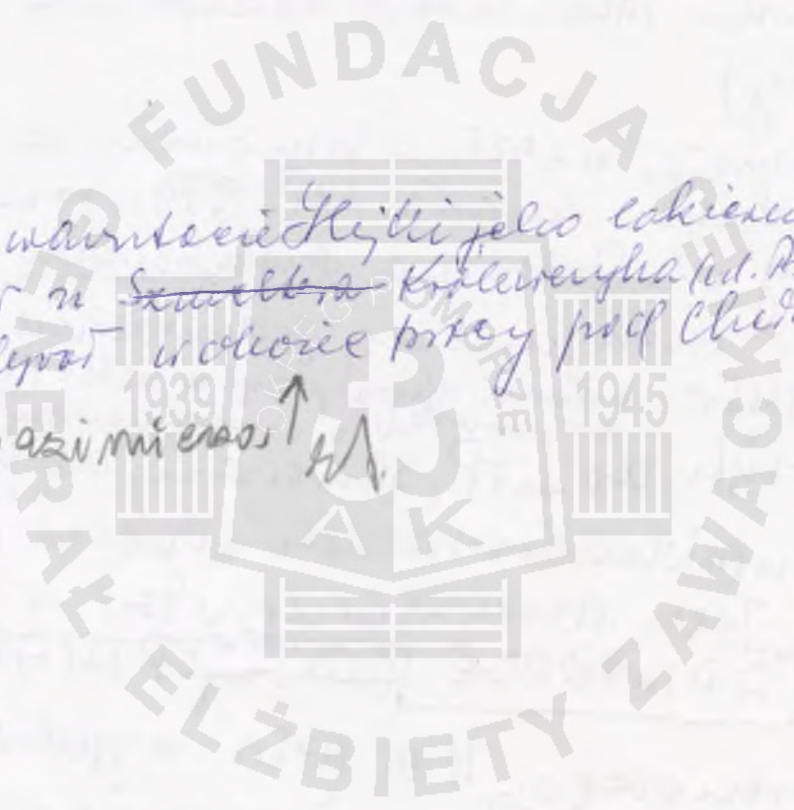
za męża wyjechał w 1945r. w Somowen za Kaminera Bunciera - wódkarstwa. Zmarła 24. IV 1979 w Krak. pochowana w cment. przy ul. Piłsudskiego. miała krenty z Jany Krasakiewicz ^{olbrze sychli u dr. Sobieskiego}

syn Jan - radny w Jan. Jednostce z matką tego. w październ. 1945r. w czasie obojczy był w szpitalu Hęki (z matką na wojny nie wyjechał, oszołg kampania). w 1948 wsiaty do LWP, skierowany do kopalni "Michał

z Szani w Michałowicach (obecnie "Siemianowice") zlikwid. Tech. Muz. - Gł. w Tor. w 1954r. praco- wai w APARTORZE ^{pol. 1954} PRZEM. 7 i w Tor. 201.

Przem. Terenowego, w r. 1975r. wyjechał do Kielc praco- wai w Przem. Terenowego. Zmarła w 12. XII 1982 w Kielcach i tam pochowana. verke!

Pracował w warsztacie Kijli jako lakiernik (Pisankoszy wóste!)
 jako fryzjer w ~~Szwajcarskiej~~ Kopalni węgla (ul. Proste), pod koniec
 wojny przelewał wodociąg przy pod Chęcinie.
 Dok. Głazimieroski ↑

Sygn. Andriej (ur. w 1934 r.) z zawodu autor - drukarz wyodr. Piktogramy⁹
w SMur - w Krasnodar

Corina Barbara (ur. 1938 r.) - przyjechała z pracy krawieckiej
w Tuszyn, jej matka w jej wieku przewoziła materiały. ~~Andriej~~
~~Andriej~~ jako 5-6 letnia wzięta z bratem Andriejem była inżynierem
kontaktów dla matki przy ul. Teglarowa (u jej domu w Tuszynie), były
przewoź. meldunki ^{zajęcia} p. Barbare wspomaje na jej imię jako Gruczkowa
chcąc. Z zawodu inżynierka ~~Andriej~~ (w kamieniu w Tuszynie,
mieszka w domu p. z Kociana)

Msz. Henryk B. ^{ur. 1902 r.} jako kupiec (lub sklep z masł. białkami), uczestnik
I wojny w wojsku ^{niemieckim} punkt. Wlkp., w II wojnie - Karpis
i Anna Andriejowa

110

Buszewicz Irena, 1903 - 1979 /^{"Rita"} ps. ? / łączniczka WSK Toruń.
Ur. 11.X 1903r. w Sosnowcu jako córka Edwarda i Marii Rosikoń. W 1926r. wyszła za mąż, w Toruniu, za kupca Kazimierza Buszewicza. W czasie okupacji mąż przebywał na zachodzie, a Irena wyrzucona z mieszkania ukrywała się przy ul. Sukienniczej 4 na poddaszu.

W 1943r. została zaprzysiężona przez Halinę Krzeszowską ps. "Ludmiła", referentkę WSK KO i podjęła się pełnić rolę skrzynki kontaktowej dla KO.

Na ul. Sukienniczą 4 w Toruniu były dostarczana materiały i meldunki z Brodnicy i Włocławka, a ponadto dostarczał je też podoficer Wehrmachtu Wrembel, współpracujący z AK. Do zakończenia wojny rola Ireny Buszewicz nie została przez Gestapo wykryta, a meldunki i materiały były dostarczane na ul. Warszawską 8, gdzie mieszkała Halina Krzeszowska i jej mąż Bronisław Pietkiewicz ps. "Zbik", k-dt Inspektoratu Toruń, a od 1944r. k-dt podokręgu pld.wsch. AK Pomorze.

Po wojnie Irena Buszewiczowa mieszkała nadal w Toruniu przy ul. Jęczmiennej 22 m.4, gdzie zmarła 24.IV.1979r.

(rel. własna)

AP AK T. Buszewicz I, kartoteka Insp. Toruń
USC Toruń

p. J. J. J.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne -
Burszewicz Kręca:

1. List do Litewskiego Czerwonego Strajka
od J. Burszewicza (bez tekstu), madanc
16.07.1940, ksero oryg. (dot. Władysława
Burszewicza)? k. 1 s. 1
2. Zaświadczenie nr 21643 Kręca Burszewicz
wyp. przez Miejski Urząd Bezpieczeństwa
w Toruniu 25.04.1947 - dot. ujawnienia
działalności konspiracyjnej, ksero oryg.
ze zbg. k. 1 s. 2

os Raudonasis Kryžius

BIURAS INTERNUOTIEMS
IR PABĖGĖLIAMS

- Rouge Lithuanienne

U DE RENSEIGNEMENTS SUR LES
RNÉS ET LES RÉFUGIÉS CIVILS

KAUNAS

ęstučio gatvė 8, tel. 2 55 42
Telegr. adr.: LIETKRYŽIUS

73.

Vokietijis
A T V I R U K A S

Lietuvos Raudonasis Kryžius
Kaunas, Kęstutis

Frau

Bunnen
ten. Stuybis
kovishis

M21

Thov
Anteegosa

Świejster Urząd
Bezpieczeństwa Publicznego
w Poroniu
L. p. Oświadczenia 173-
data 25. kwietnia 1947 r.

ZAŚWIADCZENIE Nr. 21643

Świejster Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
w Poroniu niniejszym zaświadcza, że
ob. Buszewicz M. Rena ur. dn. 11-X-1903 r.
zam. Poroniu ul. Główna 22
dnia 25. kwietnia 1947 r. uczynił zadość warunkom przewidzianym
w art. 2 Ustawy z dnia 22 lutego 1947 r. o amnestii i korzysta z niej.

S. a. p.

II. Materiały uzupełniające relacje -
Buszewicz Irene:

1. Zakrzewska A., biogram „Buszewicz
Irene, [w:] Słow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, Toruń 1998, cz. 4,
s. 30, kserokop. k. 1 s. 1

Buszewicz Irena z d. Rosikoń, ps. „Rita” (1903-1979), łączniczka WSK Garn. ZWZ-AK Toruń.

Urodzona 11 X 1903 r. w Sosnowcu; córka Edwarda, urzędnika i Marii z d. Trzmiel. W 1920 r. ukończyła Gimnazjum Żeńskie Miasta Sosnowca, w 1921 r. kurs handlowy w Krakowie. Po dwuletniej praktyce w Polskim Banku Przemysłowym w Sosnowcu pracowała jako księgowa w Tow. Przemysłowo-Handlowym „Piast” – Warszawa, Oddz. Sosnowiec. W 1925 r. wyszła za mąż za kupca-włókiennika Kazimierza Buszewicza, z którym przeniósła się do Częstochowy, później do Łodzi i Warszawy. Od 1935 r. zamieszkała w Toruniu (ul. Jęczmien- na 22), gdzie przez pewien czas pracowała w firmie K. Jankowski Fabryka Sukna w Bielsku, Oddz. Toruń. Równocześnie udzielała się społecznie w opiece szkolnej (w Komitecie zajmującym się pomocą dla harcerek). W 1938 r. ukończyła kurs obrony przeciwlotniczej. Od mobilizacji męża w poł. 1938 r. utrzymywała siebie i dzieci ze sprzedaży odzieży i mebli oraz z pomocy swojej rodziny ze Starachowic i rodziny męża z Kościana. Jesienią 1939 r. została wysiedlona przez Niemców ze swojego mieszkania na poddasze przy ulicy Sukienniczej 4. Za odmowę przyjęcia niemieckiej listy narodowościowej zmuszona do pracy jako robotnica w firmie Budich, z której usunięto ją za niewyrabianie normy.

Od początku okupacji wspólnie z Haliną Krzeszowską ps. „Ludmiła” – późniejszą referentką WSK KO Pomorze AK i Leokadią Hrynieccko – swoją przyjaciółką, brała

udział w nasłuchu radia BBC w mieszkaniu tej ostatniej. Wiosną 1943 r. została zaprzysiężona przez H. Krzeszowską do AK pod ps. „Rita”, podejmując się pełnienia funkcji skrzynki pocztowej dla wywiadu KO, później również (do 1945 r.) łączniczki WSK KO. Odbierała dostarczany przez podoficera Wehrmachtu – Wacława Wrembla (bratanka dr. Wrembla) współpracującego z wywiadem AK, materiał wywiadowczy w postaci map, planów, szkiców, fotografii, kluczy do sejfów, odcisków kluczy do różnych wojskowych instytucji niemieckich. Do niej też dostarczane były meldunki harcerskiej grupy wywiadowczej Longina Hejki ps. „Kazimierz” przez jednego z jej członków Jerzego Adamka ps. „Jur” oraz meldunki z Brodnicy i Włocławka. Wszystkie materiały przekazywała H. Krzeszowskiej osobiście, albo przez Jerzego Ziemkiewicza (ukrywającego się w mieszkaniu Krzeszowskiej jako „narzeczony” jej córki Danuty) i przez innych łączników, znanych jej tylko za pośrednictwem hasła, m.in. Wandę Ostaszewską ps. „Łucja”. W 1944 r. Buszewiczowa została aresztowana przez gestapo za używanie jęz. polskiego, zwolniona jednak po paru tygodniach ze względu na małe dzieci. Jej działalność konspiracyjna nigdy nie została przez Niemców wykryta. Po zakończeniu wojny powróciła do własnego mieszkania przy ul. Jęczmiennej, z którego przeniósła się później pod adres ul. Wojska Polskiego 29. Do 1947 r. pracowała na utrzymanie siebie i dzieci. Udzielała się też społecznie w Stow. „Rodzina Wojskowa” i Tow. Przyjaciół Żołnierza oraz w Szkole Podstawowej nr 14 i Liceum im. Kopernika. W kwietniu 1947 r. została aresztowana przez UB, zwolniona jednak po kilkunastu dniach na mocy amnestii. Zmarła 24 IV 1979 r., pochowana na cmentarzu parafii Św. Jakuba przy ul. Antczaka.

Odnaczonego Krzyżem Armii Krajowej (1978).

Mąż B. Kazimierz (1902-1964), powstaniec Wielkopolski, uczestnik kampanii wrześniowej, więzień obozów sowieckich, od 1941 r. żołnierz Armii gen. W. Andersa, uczestnik bitwy pod Monte Cassino. W 1947 r. wrócił z Anglii do Polski. Najstarszy syn Janusz (1927-1982) był członkiem młodzieżowej komórki wywiadowczej AK (1942-1945) pod krypt. „Longin”. Aresztowany przez UB, zwolniony z braku dowodów, jednak represjonowany (zastępca obowiązkowa służba wojskowa w kopalni, odmowa weryfikacji jako pilot szybowcowy i skoczek spadochronowy); syn Andrzej (ur. 1934 r.) z zawodu aktor, zamieszkały w Krakowie oraz córka Barbara (ur. 1938 r.) zam. Balcerowicz, z zawodu urzędniczka, zamieszkała w Toruniu.

AP AK, Kartoteka Insp. Toruń, T.; Adamek J., Buszewicz I., Hejka L., Krzeszowska H., Ostaszewska W.; Ciechanowski K., *Ruch oporu...; Zasl. Pomorzanie...*, s. 134; Inf. córki B. Buszewicz-Balcerowicz.

Anna Zakrzewska

Stoż. bio graficzny kolumny 1935-1945, Stow. 1998, 02. 4

III/1. Materiały dotyczące rodziny
Iwony Buszewicz: Kazimiera Buszewicz (mąż)
(prześlata córka Barbara Balcerowicz)

1. art. Zahreński Tadeusz Tomński żołnierz -
- kmbars, Nowbiu, 1.09.1999 i 9.09.1999, mikroop. k. 4 s. 1-4
2. Pamiętniki Kazimiera Buszewicz żołnierz
P52 na Zachodzie, mikroop. oryg. rękop. k. 5 s. 5-10
3. Kserokopie dokumentów, oryg., Kazimiera
Buszewicz:
 1. dokument o interwiewiu nr 004073,
ksero oryg. w j. litewskim(?) k. 1 s. 11
 2. zaświadczenie Komisji Weryfikacyjnej
Podoficerskiej przy 14. Pułku Piechoty (stop.
kaprał), ksero oryg. k. 1 s. 12
 3. Przepustka dla plut. K. Buszewicz,
wydana przez dowódcę 14 p.p. 19.06.1942,
ksero oryg. k. 1 s. 13
 4. Przepustka dla plut. Kazimiera
Buszewicz z 14 Baonu Strzelców
wydana 6.02.1943, ksero oryg. k. 1 s. 14
 5. Wyciąg z rozkazu dziennego nr 27
z 3.02.1944 dla 14 Baonu Strzelców,
ksero oryg. k. 1 s. 15
 6. Zaproszenie na zabawę sylwestrową
z 24.12.1945, ksero oryg. k. 1 s. 16
 7. Zaświadczenie Państwowego Urzędu
Repatryacyjnego nr 847271, ksero oryg. k. 1 s. 17
 8. "Słak mój wędrowni 1939-1944"
wykomany przez Kazimiera Buszewicz,
ksero oryg. ze zdję. k. 1 s. 18

verki!

Kazimierz Buszewicz (1902-1964), uczestnik II wojny światowej na trzech kontynentach (1)

Toruński żołnierz- -tułacz

Niewielu już chodzi po świecie ludzi, którzy od wybuchu II wojny światowej brali w niej udział jako żołnierze i szczęśliwie ją przeżyli. Każdy, kto w tym czasie nosił mundur, mógł liczyć tylko na śmierć lub niewolę i wielu taki właśnie los spotkał. Byli jednak i tacy, którzy walczyli w mundurze od pierwszego do ostatniego dnia wojny, przemierzając na jej drogach olbrzymie przestrzenie żołnierskiej tułaczki.

Tylko nieliczni przeżyli i powrócili do domów, z których zaczęli swoją wojenną tułaczkę. Niestety, rzadko tylko znaleźli warunki i okazje do jej opisu, gdyż miejscowe sytuacje zazwyczaj kazały im milczeć. Toteż przeważnie milczeli aż do śmierci, biorąc do grobu pamięć o tym, co przeżyli. Stąd wiele opisów żołnierskich przygód bezpowrotnie przepadło i tylko w niektórych rodzinach zachowały się po nich nieliczne dokumenty i pamiątki.

Piszący te słowa otrzymał niedawno do wglądu skromny zespół takich dokumentów i pamiątek wojennej tułaczki toruńskiego żołnierza polskiego, które godne są szczegółowego omówienia i opisu.

Z ziemi poznańskiej

Nazywał się Kazimierz Buszewicz. Urodził się w Kościanie na ziemi poznańskiej 14 lutego 1902 roku, w rodzinie rzemieślnika Leona Buszewicza i jego żony Kazimiery z domu Szukałskiej, która zmarła cztery lata później, pozostawiając jako pólseroty nie tylko Kazimierza, lecz także jego brata Edwarda i siostrę Zofię.

Młody Kazimierz Buszewicz, mając lat 14 i wykształcenie w zakresie pięciu klas niemieckiej szkoły elementarnej i trzech klas gimnazjum, rozpoczął pracę jako praktykant w pry-

« Nowości

maju 1940 roku, obozy polskich jeńców wojennych przeszły wtedy pod sowiecką komendę. Obóz, w którym znalazł się Kazimierz Buszewicz, został najpierw urządzony w Juchnowie, na południe od Moskwy, wkrótce jednak, prawdopodobnie celem budowy następnych obozów, przeniesiony został do Murmańska na półwyspie Kola, a zaraz potem do Archangielska. W roku 1941 ostatnim dla Kazimierza obozem niewoli w ZSRR stał się Tatiszczew koło Saratowa nad Wołgą, gdzie pracował nie tylko przy budowie obozu, lecz także lotniska.

Do Andersa

Napaść Niemiec hitlerowskich na ZSRR 22 czerwca 1941 roku spowodowała zasadniczą zmianę w stosunkach radziecko-polskich, wpływając w sposób istotny na los polskich jeńców wojennych w ZSRR. W wyniku polsko-radzieckiej umowy wojskowej, podpisanej w Moskwie

przez gen. Władysława Sikorskiego 14 sierpnia 1941 roku, Tatiszczew, gdzie przebywał Kazimierz Buszewicz, stał się jednym z pierwszych miejsc formowania Armii Polskiej w ZSRR. Tam też 27 sierpnia został on ponownie żołnierzem

watnych zakładach handlowych we wrześniu i w Kościanie, uzupełniając swą wiedzę na kursach handlowych. Kiedy w grudniu 1918 roku wybuchło powstanie wielkopolskie, szesnastoletni zaledwie Kazimierz Buszewicz natychmiast do niego przystąpił, by później w Wojsku Polskim na przemian walczyć i uczyć się w szkole podoficerskiej, aż do ostatecznego zdemobilizowania w lipcu 1921 r.

Powrócił wtedy do handlu, gdzie w odrodzonej po wiekowej niewoli Polsce nie było łatwo o pracę. Znalazł ją najpierw w Sosnowcu, w oddziale tarnowskiej spółki akcyjnej „Piast”, a po jej likwidacji w roku 1927 w prywatnej firmie w Częstochowie. Stabilizację zawodową i społeczną uzyskał dopiero w roku 1931 po otrzymaniu pracy w fabryce sukna „Karol Jankowski i Syn” w Bielsku-Białej, mającej liczne punkty sprzedaży w całej Polsce. Ta wielce renomowana firma zapewniła wreszcie Kazimierzowi Buszewiczowi spokojną egzystencję na długie lata. Zajmując od roku 1931 stanowiska kierownika oddziału tej firmy kolejno w Częstochowie, Łodzi i Warszawie, został ostatecznie w roku 1935 kierownikiem oddziału toruńskiego, mieszczącego się na rogu Rynku Staromiejskiego i ul. Żeglarskiej. Wówczas to, wraz z żoną Ireną z domu Roskoń, poślubioną w roku 1925, oraz trojgiem dzieci: synami Januszem i Andrzejem oraz najmłodszą córką Barbarą, zamieszkał przy ul. Jęczmiennej 22.

Z Torunia do Wilna

Tuż przed wybuchem II wojny światowej, jako kaprał po przebytych w okresie międzywojennym licznych ćwiczeniach wojskowych, został zmobilizowany z rozkazem stawienia się 29 sierpnia 1939 r. w 1. pułku piechoty legionów, stacjonującym w Wilnie.

O losach Wilna w kampanii wrześniowej zdecydowało już 17 września przystąpienie Związku Sowieckiego do wspólnego wraz z Niemcami czwartego rozbioru Polski. 19 września znajdujące się w Wilnie oddziały polskie opuściły to miasto i po przekroczeniu granicy litewskiej zostały internowane najpierw w litewskich Wyikowskach, w pobliżu Kowna i w nadbałtyckiej Połudzie. W tych też kolejnych obozach znalazł się Kazimierz Buszewicz.

Gdy jednak niepodległa Litwa przekształcona została w Socjalistyczną Republikę Radziecką w ramach Sowieckiego Związku, a stało się to w

1922 r. w stopniu pułkownika 4. Dywizji Piechoty. W styczniu 1942 roku dywizja przebazowana z Aralsku i Taszkentu przesunięta została do Dżalal-Abad na terenie Uzbekistanu, gdzie – po osiągnięciu stanu liczebnego 27.000 żołnierzy i wyposażeniu w broń angielską – miała być przewieziona do Iranu dla wzmocnienia wojsk polskich na Bliskim Wschodzie. W wyniku kontrowersji co do stopnia liczebności, uzbrojenia i przeznaczenia bojowego oddziałów polskich, emigracyjny rząd polski, pod naciskiem Wielkiej Brytanii, latem 1942 roku zdecydował się na całkowitą ewakuację do Persji armii polskiej z Uzbekistanu, w tym 5. p.p., w którym służył Kazimierz Buszewicz. Przez Samarkandę, port w Krasnowodsku i Morze Kaspijskie armia ta znalazła się w Iranie, skąd wiodła ją długa droga blisko dwuletnich marszów i ćwiczeń przez Irak, Liban i Palestynę do Egiptu. Ich wynikiem było utworzenie na Bliskim Wschodzie i przygotowanie do przyszłych doniosłych zadań bojowych, wchodzącego w skład brytyjskiej VIII Armii, II Korpusu Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Żołnierzem tego Korpusu był także Kazimierz Buszewicz.

I pod Monte Cassino

W lutym 1944 roku cały Korpus, załadowany na statki w egipskim Port Saidzie, wyruszył konwojem do Włoch i dotarł szczęśliwie do portu w Tarenzie, u samej nasady włoskiego buta. Wkrótce Kazimierz Buszewicz znalazł się w formacjach II Korpusu Polskiego, który otrzymał zadanie wsparcia wojsk amerykańskich walczących bezskutecznie od 12 stycznia o zdobycie umocnionego przez Niemców górskiego rejonu klasztoru Monte Cassino, blokującego jedyną drogę do Rzymu. Kazimierz Buszewicz uczestniczył od 11 do 17 maja 1944 roku w zwycięskich walkach o zdobycie Monte Cassino i w wejściu do Rzymu, a 18 lipca także w zdobyciu przez oddziały polskie Ancony, zaś w październiku Imolii, a później Bolonii, co nastąpiło już w ostatniej fazie wojny – 21 kwietnia 1945.

Po zakończeniu wojny Kazimierz Buszewicz pozostał we Włoszech aż do rozwiązania II Korpusu Polskiego w 1946 roku, kiedy to drogą morską z Neapolu wokół Hiszpanii, będąc nadal polskim żołnierzem, udał się do Wielkiej Brytanii.

TADEUSZ ZAKRZEWSKI

(Dokończenie w przyszłym tygodniu)

Kazimierz Buszewicz (1902-1964), uczestnik II wojny światowej na trzech kontynentach (2)

Toruński żołnierz-tułacz

W ubiegłym tygodniu zamieściliśmy pierwszy odcinek artykułu o Kazimierzu Buszewiczu. Dziś dokończenie tej publikacji. Śródtytuły pochodzą od redakcji.

Zachowane przez rodzinę dokumenty jego wojennych losów są dość skromne. Najciekawszy z nich to odręcznie sporządzona mapa przerysowana na kalce technicznej, zatytułowana: „Szlak mojej wędrówki 1939-1947”. Obejmuje całą Europę, część Azji i północnej Afryki. Droga wojenna przez jej obszary i liczne miejscowości, w których przebywał, zaznaczona jest linią ciągłą koloru zielonego. Pierwszy jej odcinek z Torunia przez Warszawę do Wilna, jako mobilizacyjny punktu zbornego, oznaczony jest także na zielono, lecz linią przerywaną. Wyjątkowo, szlak włoski od Tarentu przez Monte Cassino aż do Bolonii ma kolor czerwony, pewnie jako droga najcięższych walk i przeżyć.

Co zostało?

Pozostał po nim jeszcze odręcznie spisany życiorys, sporządzony już po wojnie w 1950 roku, pewnie w związku ze staraniami o pracę w PRL. Ale w nim również nie ma ani słowa o wojennych trudach i niebezpieczeństwach, o lęku i grozie w śmiertelnej walce. Czytającemu zdaje się, że jest to tylko skrót opisu gigantycznej wędrówki przez trzy kontynenty, która nie była niczym więcej, jak tylko zwykłym żołnierskim obowiązkiem. Zachowało się na szczęście kilka bojowych oznaczeń, które trzeba tu wymienić:

I wreszcie zaświadczenie, że plutonowy Kazimierz Buszewicz służył w Polskich Siłach Zbrojnych pozostających pod dowództwem brytyjskim do dnia 4 XII 1946.

W tym czasie Buszewicz nawiązał kontakt z rodziną zamieszkałą w Toruniu, od której przez całą wojnę nie miał żadnych wieści, nie tylko z powodu niemieckiej okupacji Torunia, lecz także konspiracyjnej działalności jego żony Ireny w tajnych strukturach pomorskiej Armii Krajowej, ściganych również po wojnie przez władze PRL. Jej życiorys przedstawiony został ostatnio w 4. części „Słownika Biograficznego Konspiracji Pomorskiej 1939-1945”.

Znów wśród swoich

W lipcu 1947 roku Kazimierz Buszewicz morską drogą wokół Szkocji i Danii powrócił do Polski i po blisko 8 latach wojskowej i wojennej tułaczki znalazł się ponownie w Toruniu. Niewątpliwie miał trudności z uzyskaniem pracy, na co wskazuje zachowana w zbiorach rodziny bardzo szczegółowa ankieta personalna. Ostatecznie w październiku tegoż roku 1947 otrzymał pracę w Toruńskich Zakładach Przemysłu Chemicznego Polchem, jako pracownik, a później kierownik Oddziału Socjalnego. Zły stan zdrowia zniszczonego w latach wojny powodował, że jeszcze

– Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami nadany 31 VII 1944 przez dowódcę 2. Korpusu Polskiego

– Krzyż Pamiątkowy Monte Cassino wraz ze wstążką i legitymacją 15 III 1945 przez dowódcę 1. Panc. Pułku Ułanów Krechowieckich

– Gwiazda za Wojnę 1939-45 i Gwiazda Italii wręczone przez dowódcę tegoż Pułku w marcu 1945

– Ryngraf XIV Batalionu Żbików 5. Wileńskiej Brygady Piechoty, nadany 1 IX 1945

– Odznaka Pamiątkowa 5. Kresowej Dywizji Piechoty nadana 29 X 1946

– Odznaka Pamiątkowa 2. Korpusu Polskiego nadana rozkazem gen. Władysława Andersa 14 XI 1946

– Medal Wojska nadany po raz pierwszy przez 1 Pułk Ułanów Krechowieckich 2 I 1947, a po raz drugi i trzeci pod tą samą datą

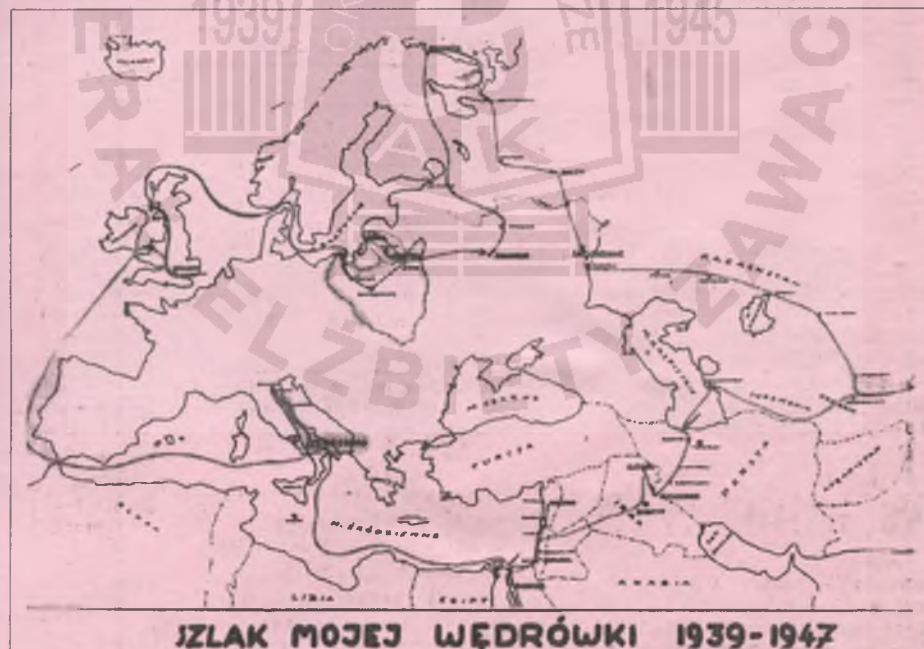
– Odznaka Pamiątkowa 2. Warszawskiej Dywizji Pancerniej nadana 15 VII 1947

dwukrotnie musiał zmieniać pracę. Był więc następnie pracownikiem Toruńskich Zakładów Urządzeń Młynarskich „Spomasz” oraz Miejskiego Handlu Detalicznego. Zmarł 4 listopada 1964 roku w wieku 62 lat, nie doczekawszy emerytury. Pochowany został na Cmentarzu Nowomiejskim Jakubskiego Przedmieścia. Żona Irena przeżyła go o lat 15. Zmarła w roku 1979.

Z trojga dzieci, które wychowywali, żyje i mieszka w Krakowie syn Andrzej, a w Toruniu córka Barbara, zamężna, Balcerowicz.

Dzieje życia Kazimierza Buszewicza i jego wojennej tułaczki, rozpoczętej w Toruniu i tu szczęśliwie zakończonej, przedstawione zostały na podstawie autentycznych dokumentów w tym przekonaniu, że stanowią ważne uzupełnienie naszej ciągle zbyt skromnej i wymagającej dalszych badań historii polskiej ludności Torunia podczas tej ostatniej, najtragiczniejszej z wszystkich II wojny światowej.

TADEUSZ ZAKRZEWSKI

Vengulova

P. L. 46/p 5
14

31. I. god. 2° vyznam do
voteny. -

god. 6° Pztagoneresenda

" 16° stovane namisty

do 23. II. bez puvian, praver

revovalna - prveda na

puvian, suiesind,

deserova, stovanna -

uvia najicay 12° l.

Dolina Fergana slierie

partiana, od. stony potudena

vizny, Puvian (doh. v. d. l.)

siz yozice do 4. v. t. y. mest. -

od pot. cevny x. rebid vizny.

Stivostybie - siz yozice do 7. v. t. y.

19. I. vyssim
atout - verna
gub. 28°

20. I. sotudnovits - unvi 38° -
gub. 28°

vyyud. gub. 6°

21. I. unvi 43° - 50° -

22. I. Ural'sk - Prota Ural
Korakstan - asya - (voty - vid
vudy fozty)

24. I. (stopy)

25. I. - Oktjubinsk - (chinsk)

25. I. - same) 2) Eucba (Prota
eculiv) - - 18°

26. I. - Csetkar (stobinsk)

27. I. - Anosh - Oaral (olind)

28. I. - Turbantau - Aris - 5°

29. I. - Tanshent, (denez)

Prota Linderja (Kirov univ)

Stoja Linderja, Toding Stopy

(Temp. 0)

30. I. Kikant Kikubaja

Drabat - abot. gub. 16°

Notatki ~~dotyczące~~ Karimiera Buszenica
dotyczące wędrówki przez Dolinę Fergany,
Urales, Altajskie, Całkar, Ararski, Turkiestan
i Tasekient do Dżatet-Abad. Opis podróży w
zmiennych i trudnych warunkach atmosferycznych,
nawet przy 50° urocie.

Królestwo grońcy Frunsh

Frakcyj - schrota -
wraie + Karcagiu - 278.

uogynnie tany, i stancin
+ 78^e cel. - 278. - + 81^e cel.

2.9.72 - W Krowie jest py -
niebsnie, kiedy wyjda lichis

tanu przyda mraz seimie
musze uwarow, to to
i byt tych ostalnym, rami

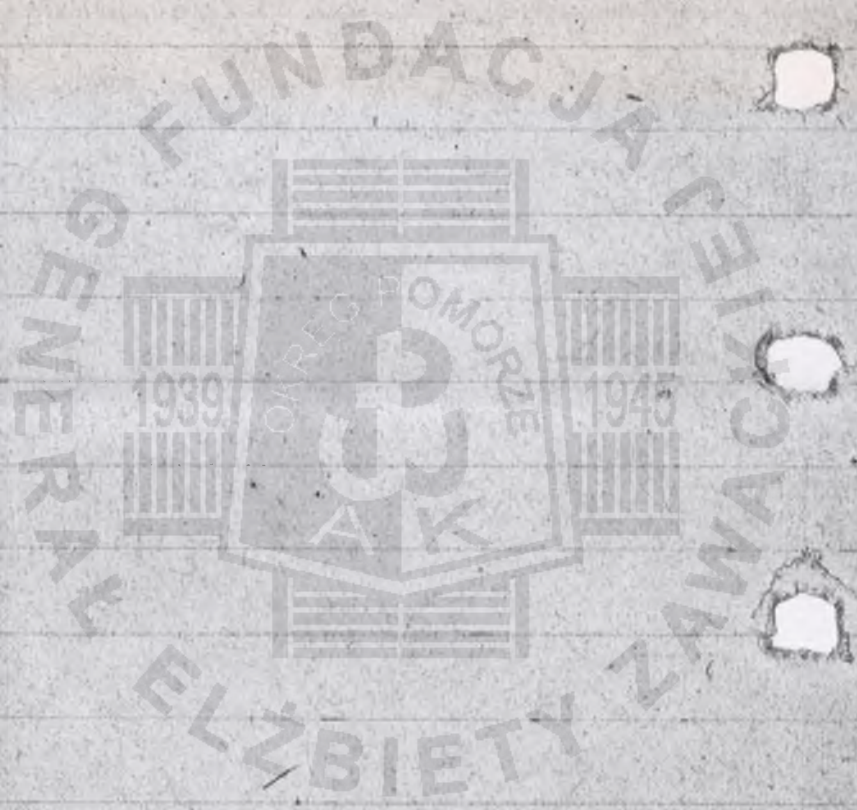
na sie na kymie, se
mesz sie bednie wezga yw
nie w nich

WZBIETY

13.8. do aptoła Polowya pod.
(40. pols. Dyrkionow 1. told 627
2. 10000) - 26.8. 23. 7. 1912
Krowie i Depot 1/2

urazili Kurad 609.) - 13. XI
do oddziału (14 best.

8. 2, odnień i odwołost
diaz!

2) Zepisli w dresu 27.08.1942-26.11.1942
dotyczące pobytu w Afryce. Wamiaculi na
temat zimnej temperatury: $-27,8^{\circ}\text{C}$
i w stolicy nawet $+8^{\circ}\text{C}$

~~Diary~~

3. Maja 1942 no jhet.

Rp. # 93 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

5.8.42. G. 600 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12
n. 2. 5. 12. G. 600 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

8.8.42. G. 1030 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

9.8.42 - G. 130 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

10.8.42 G. 1.45 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

10.8.42 G. 5.17 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

11.8.42 G. 5.15 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

12.8.42 G. 14.20 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

13.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

14.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

15.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

16.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

17.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

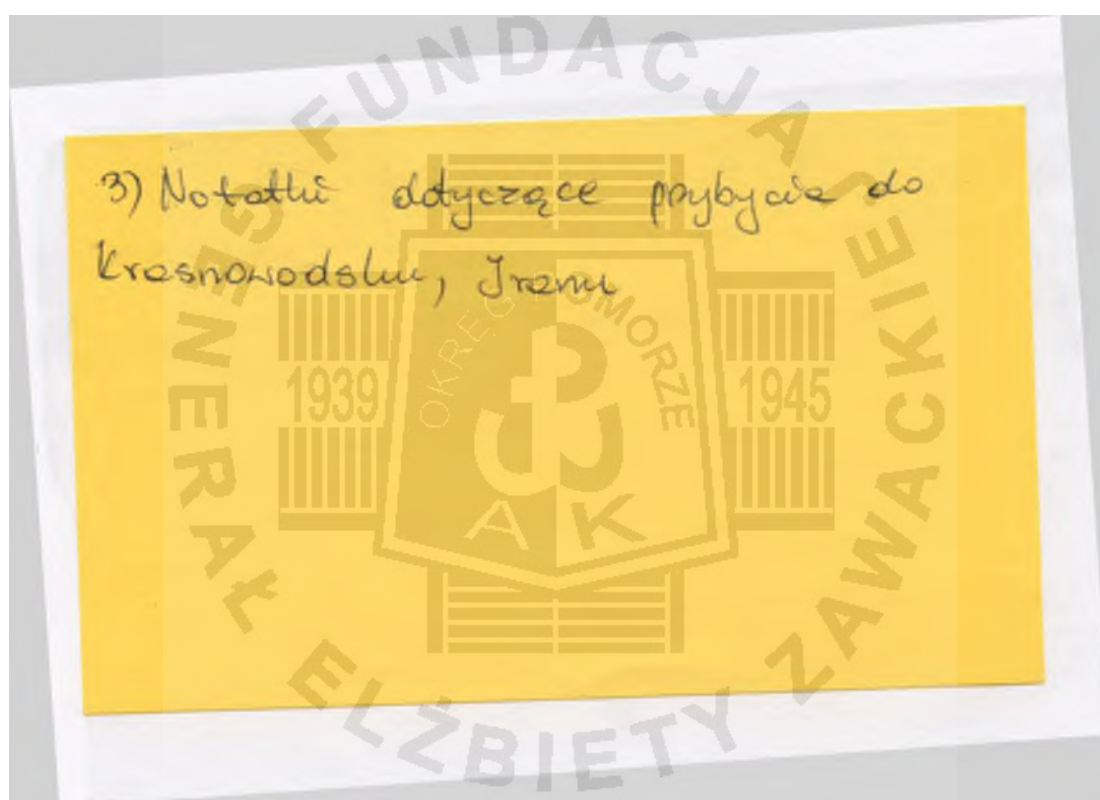
18.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

19.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

20.8.42 G. 6.10 p. 2 p. 2 d. 2. 5. 12

niekt. - Policia + egzem. leny are
rychlowci suo rita (suroad prauin
suroad (suroad).

INTERNUOTOJO ASMENS PAŽYMĖJIMAS

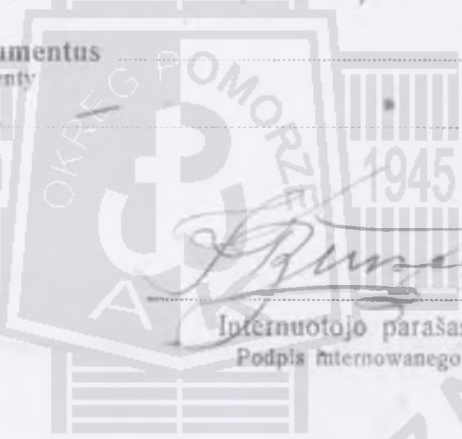
№ 004072 *

11

1. Pavardė Buszewicz
Nazwisko
2. Vardas Kazimierz
Imię
3. Tėvo vardas Leon
Imię ojca
4. Laipsnis Kapr.
Stoień służbowy
5. Pareigos podof. gosp.
Funkcja służbowa
6. Gimimo data arba amžius 1902
Rok urodzenia lub wiek
7. Kariuomenės dalis ir dalinys, kur pasklausei tarnavo
Oddział wojskowy w ostatnym czasie
1 Komp. 1 pp Leg.
8. Kokius turi dokumentus
Jakie posiada dokumenty

2493
1294
502

(Pirsto atspaudas)
Odcisk palca

Kazimierz

Internuotojo parašas
Podpis internowanego

stovyklos komendantas

1939 m. _____ mėn. _____ d.

14 Pułk Piechoty
Podolicka Komisja
Weryfikacyjna

12

Doświadczanie

Komisja Weryfikacyjna Podolicka przy 14 p.p.
miejscym stwardka m. 20 p. Kuszewicz Rozimera w dniu 7/11
1941 r. zwerifikowany został ostatecznie w stopniu
kaprala /R. da 46/11/

Przewodniczący Komisji
Weryfikacyjnej
Kawakowski
Dawczyński /mjt.

14. P.P.
M.p. du. 19-vi-1942r.

Tram 13

Poręczenie

Leszwałemu plut. Rucowskiemu Aulowiemu
i plut. Brusiewiczowi Kasimierzowi na opuszczenie
m.p. i udaniu się do Bratysławy w sprawach
służbowych.

Ważna do dnia 20/vi-1942r. z. 18.-

Łódź 14 pp.

Dudziński ppłk

DOWÓDCA 4 BRYGADY STRZ.
L.DZ. 257 / 43
M. P. DNIA 6 II 43

Innepowtka

Plut. Buszewicz Kazimierzowi p. Oddzi.
Porpodarczego 14 Baonu Strzelców porwałemu
na opuszczenie kmp. i udania się do
rejonu 6 D.P. w Gzil-Kibat w sprawach
osobistych.

Wzrusz w dniu 7 lutego 1943 do godz. 24⁰⁰

Widziałem
Dawidek Baonw.
Zgłaskowski Jacek młd.

DOWÓDCA BRYGADY
Giż
GIŻA JOZEF
PUŁKOWNIK

14 BAON STRZELCOW.

M.p.dnia 3.II.1944roku.

15

W y c i ą g
z Rozkazu dziennego Nr.27.

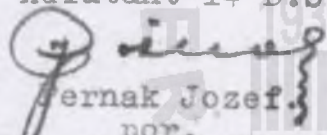
9.
Obsada kwat.

Podaje obsade ofic.i podofic.Kwat.baonu:
- plut.BUSZEWICZ Kazimierz - skarbnik.

Dowodca Baonu.

(-) Ziobrowski Ludwik.
mjt.

Za zgodnosc:
M.p.dnia 6.X.1944r.
Adiutant 14 B.S.

Jernak Jozef.
por.
14 BAON STRZELCOW

WYCIĄG Z ROZKAZU DZIENNEGO NR. 27
14 BAON STRZELCOW
OKREG POMORZE
1945
ELŻBIETY ZAWACKIE

Il 31 Dicembre alle ore 21,30 nel locale del Circolo dei Sottufficiali del 1° Reggimento dei Lancieri avrà luogo

La tradizionale Festa da Ballo

alla quale hanno l'onore d'invitare

Sig. _____

Osimo _____

Potrà partecipare alla festa solo chi munito del presente invito

W dnia 31 grudnia 1945 r.
o godz. 21,30

16

w sali
KLUBU PODOFICERSKIEGO
I PULKU ULANOW KRECHOWIECKICH

odbedzie sie
TRADYCYJNA ZABAWA
SYLWESTROWA

na która ma zaszczyt zaprosic

JWP plut. *Buszewicz Larimo*

za KOMITEJ

T. Bordin

Osimo, dnia *24. XII 1945*

Wstep tylko za okazaniem nin zaproszenia.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Ministerstwo Administracji
Państwowy Urząd Repatriacyjny

Punkt Przyjęcia

w Łódź - Perł

Wzór Nr. 3

(dla mężczyzn w wieku od lat
16 do 50)

Zaświadczenie № 847271

Zaświadcza się niniejszym, że ob.

o. Loun

14.2.1902

(nazwisko, imię, imię ojca)

Muszyński Kazimierz

(rok i miejsce urodzenia)

przybył do Polski z terytorium

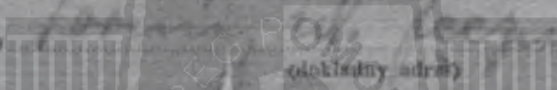
i dnia „5” „8”

1946 r. zarejestrował się na Punkcie

Przyjęcia w

Łódź - Perł

Obecnie udaje się do

(określony adres)

na podstawie zarządzenia Rady Ministrów z dnia

1945-11-20

ob. Muszyński Kazimierz ma pierwszeństwo i prawo
jednorazowego bezpłatnego przejazdu wszelkimi środkami lokomocji do

Władze Państwowe i Samorządowe są proszone o udzielenie jaknajdalej
idącej pomocy okazicielowi niniejszego.

U W A G A:

1. Okaziciel niniejszego zaświadczenia obowiązany jest zameldować się Milicji Obywatelskiej w terminie do 14 dni od daty wystawienia zaświadczenia i do 3 dni po przybyciu na miejsce zamieszkania.
2. Po upływie terminu ważności, zaświadczenie winno być wymienione w miejscu stałego pobytu - na dowód tożsamości.

Kierownik Punktu Przyjęcia

Wydano 17 11 1946 r.

Ważne do dnia

[Handwritten signature]

Data stempla pocztowego.

Serv. Polonais/as

Niniejszym potwierdzamy odbiór pisma z dnia 22.3.46
w sprawie p. Kazimierza BUSZEWICZA.

Ponieważ nie posiadamy żadnych informacyj przekazaliśmy spr
do: **POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA**

K A I R

(a) zajmie się dalszymi poszukiwaniami i w odpowiedzi Sz. bezpośre
Łączymy wyrazy poważania.

Komitet Międzynarodowy Czerwonego Krzyża
w Genewie

IV/1. Korespondencja Fundacji ze
studium Polskiej Podziemnej - dot.
Brany Buszewicz

1. Listo Fundacji z 30.10.2001 - dot.
odwołania S. Buszewicza Służbom
Armii Krajowej, napis kserokop. k. 1 s. 1

Toruń, dnia 30.10.2001 r.

1.dz.4034 POM 2001

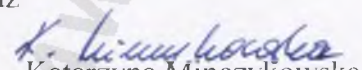
Studium Polski Podziemnej
The Polish Underground Movement (1939–1945) Study Trust
11 Leopold Road, London W5 3PB
England

Szanowni Państwo,

W związku z prowadzoną przez nas działalnością zwróciła się do nas p. Barbara Balcerowicz z prośbą o skontaktowanie się w Jej imieniu z Państwem, zawsze życzliwą dla nas Instytucją. Otóż p. Balcerowicz twierdzi, iż Jej Matka, Irena Buszewicz łączniczka WSK Garnizonu ZWZ-AK Toruń (w zał.: biogram) została odznaczona w 1978 r. przez Środowisko Żołnierzy AK w Londynie Krzyżem AK. Czy moglibyście Państwo w jakikolwiek sposób tę informację potwierdzić. Może też posiadacie Państwo w swoich zbiorach jakiegokolwiek inne informacje nt. Ireny Buszewicz. Jeżeli tak byłibyśmy wdzięczni za ich przysłanie.

Prosimy również o przysłanie Przewodnika po zasobie Państwa archiwum.

Z poważaniem i z prośbą o odpowiedź

Katarzyna Minczykowska
Kierownik Działu: Archiwum WSK

zał.:

- 1/ Biogram Ireny Buszewicz (*Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945*, cz. 4. pod red. A. Zakrzewskiej i E. Zawackiej, Toruń 1998, s.31-32).
- 2/ Informacja nt. Fundacji

IV / 2. Korespondencja Władysława Buszewicza
z Ireną i córkami:

1. List do córki Barbary z 12.12.1939(?),
kserokop. oryg. k. 1 o. 1

2. List do Ireny (żony) z 19.02.1940,
rękop. kserokop. oryg. k. 1 o. 2

Barbara Gussow
 Don der Wehrmacht zugelassen
 Horn
 12/23
 Gerstenstrasse 22

Moja pozdravenja!
 Festo puola, nise na ruce Trzej
 mamusi pneszbanu moje moj
 serdecniejne pozdravena, v duhu
 Trzech Tricenniu rusku duza.
 kadi zdrava i same pogodna.
 Mamusi rusku na pricisku Trzej
 ruce moje vspolnej viedoli, stv
 zili na moje ruce spravena dla
 lubei. Leishau li, droga Pozdraven
 do soboczenia Trzej Trzej

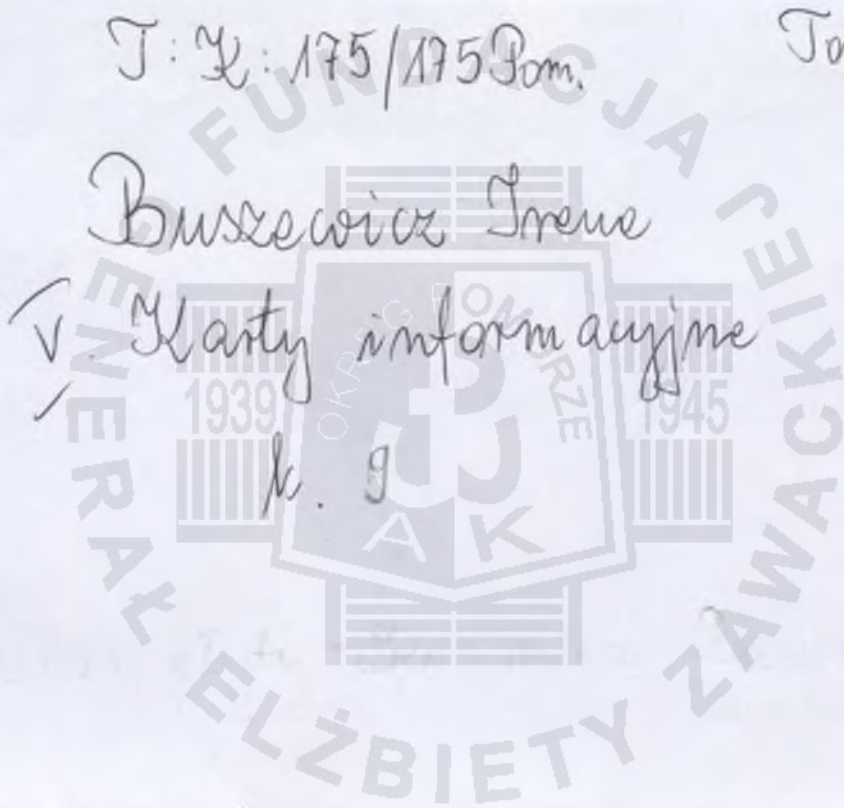
Perspausdint...

T: Q: 175/175 Pom.

Toruń

Bussewicz Irene

✓ Marty informacyjne
k. 9

- 5/11

- 1
- 2 175 Pam
- 3. RM, 1
Tamm
- 4.4+ Broszowice Wrona
- 5. Rozikoni
- 6 "Rata"
- 7 Broszowice
- 8 Edward i Maria 2 d.
Jermul
- 9. 11. 10. 1903
Sasnowice
- 10. 87-100 Tamm
od. wojska Polsk. 29 m 63
- 11. 1945
- 12. relacja wstano; wzmianka o Berlin'skiej. Archa 1944
skrytka kontaktowa pocztowa dla Berlin'skiej
niezależnie od podaw. były KO RM Pamone

K64/19281
24/33076

(op. nel. Bol. Pietk) 5. Bronowice była głównym kontaktem
dla Wrenble, oficera Wehrmachtu, bratanka do Wren-
ble, który dostarczał cenny materiał wywiadowczy

poslání a adresy - dokumenty

Rel 175 Pocer

Bundesrat 4 rene
c. Schwarz

"Rite"

první část s j. do d. p. 59
si aty
carte
"p

Tornis ul. Jeronimova 22

voj. d. Polst.

u 1943

uštěpíte do PK

obrodil? Tornis

první část funkce pocta polov. (??)

2 Arch KW MO Bydžovce

D-268

ks 98-120

spis st. k. PK

vypisem u R. Cech.

S. 88

podaje berlínské graf. 1943

10 vel. 12 v 75

2i byla sporná K. d. 1943

K. 5287

1928

(v. adominic bol. J. M.)

1. K. roční anka v. vel. 17. 1. 1943 (p. 1. 1943)

b

175

PK 3
Torní

++ Bmsnericz yrene
" Rita "

ob. wzmianka w rel. s. 102. Hrabina Katarzyna
z Barbarą z rodziny Bmsnericzi (grupka lewicy)

~~K64~~

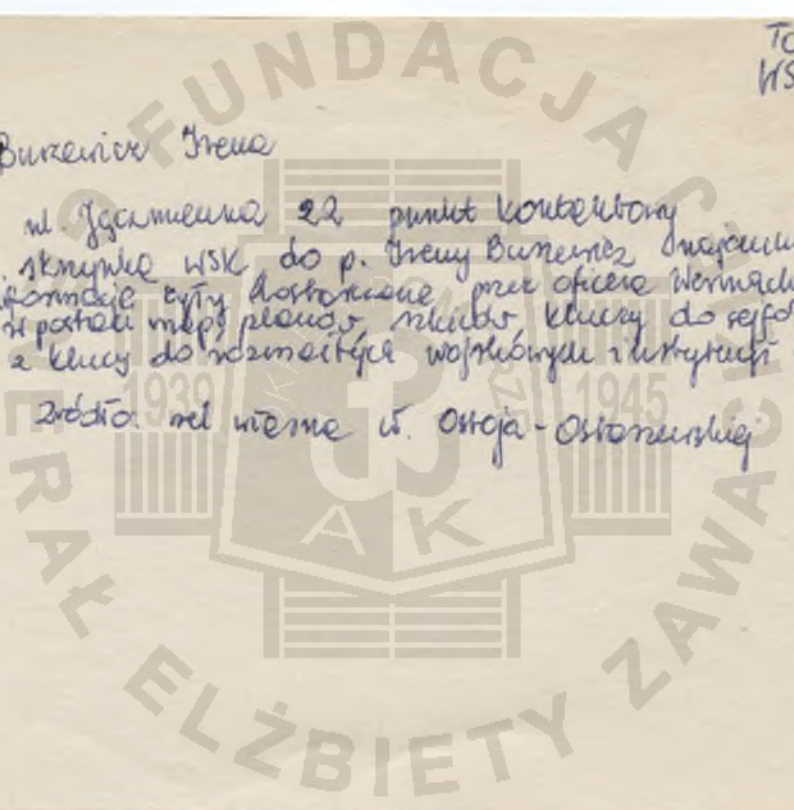
Tom III
WSK 4

Bukowina Tereza

W. Jędrzejewski 22 punkt kontroli
skrytek WSK do p. Teresy Bukowej
informacje były dostarczane przez oficera
Wormschel - Wreble i postali między
placem, między kluczy do sejfów, aktów
z kluczy do zamknięcia wojaków i
dokumentów w magazynie

źródło: rel. niemieckiego
oficera - Ostrowskiego

5a

Burowiec [Frene] ps. „Rito”

m. l. 1940 [?] - 1942 Jerzy Adamek student,
mieszkał w jej mieszkaniu w oficynie
domu przy ul. Małce Gombary 26 w Brnie
popr. - przy ul. Sulicimskiej 4 w pr.

list J. Adamka z 15.09.1942

zob. T.: Adamek Jerzy - M-397/1010 k.10 i 54

KP/I,93

Tonu 5
AK

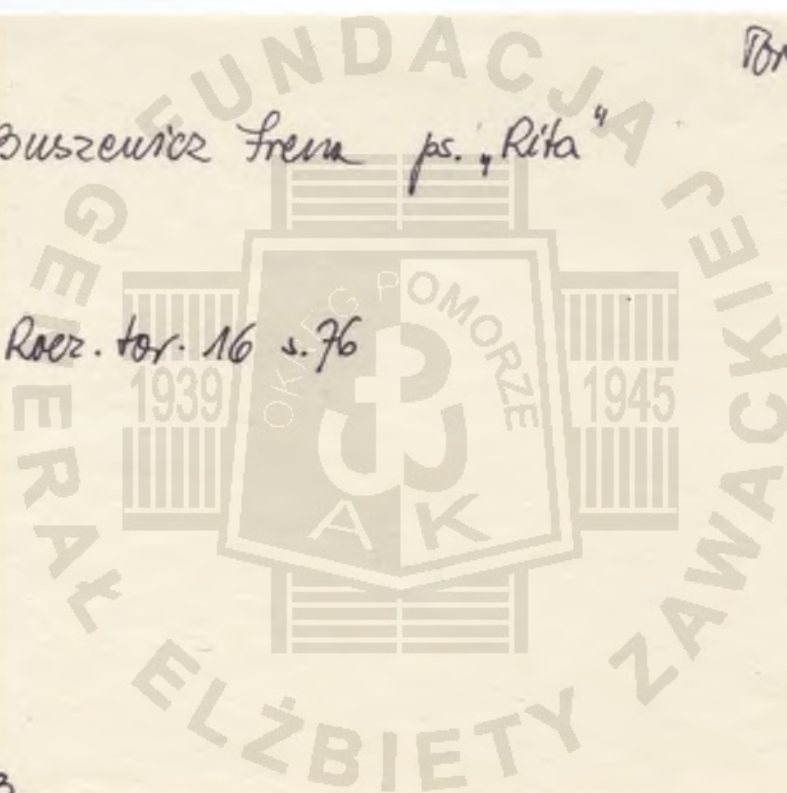
Buszewicz Helena ps. „Rita”

Bonnie

Rocz. tor. 16 s. 76

1939

1945

KP-193

Burzewicz Irene 1903-1979 c. Edwarda
i Marii Rosikoi. W 1936 za mąż za kupca
Kawiniere Burzewicza.

Emigracyjna i mieszkanie na poddasze
ul. Sułkiewicza 4 w Toruniu. Od 1943
kontakt z H. Kreszowskią ps. „Ludmiła”,
Toruńczyka i punkt dostarczania pocztę
z Brądnicy i Włocławka.

Po wojnie wróciła na ul. Jeszmienną 22m 4
gdzie zmarła 24 IV 1979r.

ulc Tomi T

ZWZ-FK
Jonin

BUSZEWICZ Zbigniew
ps. Rika

Wrodz. 11 X. 1903 r. w Sobowoczu.
Leczenia w SK Gowa ZWZ-FK Jonin.
Współprzebieg w roku 1943. Później funkcyj
Służby pocztowej dla wyjazdu 20.

Zob. St. Biogo. Tomasz Somorskiej, T. 4, str. 31
Fund. „Museum Somorskiej FK”.
Jonin, 1998 r.

U. Błaż / 2001

Buszewicz Irenei

Tomei 9

Plak DVD ze zdjęciami

Idrzymienia Buszewicza, prześlana
przez córkę, Barbarę, wzm. Balcerowicz
- dwa albumy i kronografii - koperta Irenei
Buszewicz

MS.

ARCHIWUM

Historia

175

IV 76

fotografie

Kniyz Hk 1939

wke Barbara - Bmszewicz Barbara

fotokopia z upamiętnienia

Toruni

++ Bmszewicz Lorena

Buszewicz Jrena

